

**Motion:**

**Inför en lokal värdighetsgaranti inom äldreomsorgen**

Olika ramlagar, främst Socialtjänstlagen, styr äldreomsorgen och biståndsbedömare bedömer äldres behov och hur deras rättigheter förhåller sig till vad lagen medger och vad kommunen tillåter. Men många äldre och deras anhöriga i vår kommun upplever att det är svårt att veta vad äldreomsorgen konkret kommer att leverera och vad de kan förvänta sig av hemtjänsten eller av den service som finns i det särskilda boendet. Det är också många äldre som inte vill framföra kritik eller klaga eftersom det kan påverka relationen med personalen.

Relationen och samarbetet mellan den äldre och personalen inom äldreomsorgen har stor betydelse för äldre människors livskvalitet – såväl i särskilt boende som inom hemtjänsten. Många situationer ställer höga krav på personalens förmåga att visa empati och ge ett gott bemötande och det påverkar också i sin tur omvårdnadsresultatet och kvaliteten i äldreomsorgen. Personalen i sin tur har ofta ett stort behov av reflektion och att få diskutera svåra prioriteringar som de ställs inför i en stressig vardag.

Såväl för de äldre som för personalens skull finns ett behov av en lokal värdighetsgaranti. Den ska vara vår kommuns utfästelse gentemot de äldre som får äldreomsorgsinsatser. Den kvalitet som Surahammars kommun erbjuder utformas efter lokala förhållanden och därför bör också en värdighetsgaranti utformas lokalt. Grunden för insatserna i äldreomsorgen är biståndsbeslut. Inom ramen för dem beviljas även sådant som utevistelser och andra kulturella och sociala aktiviteter – sådant som är väldigt viktigt för att bibehålla ett värdigt liv när man blir äldre.

En lokal värdighetsgaranti bör också konkretisera hur Surahammars kommun arbetar med de krav som finns i nationell lagstiftning och i Socialstyrelsens föreskrifter. Den kommer också att stimulera personalen att diskutera innehållet i sina arbetsuppgifter och därmed bidra till kvalitetsutvecklingen.

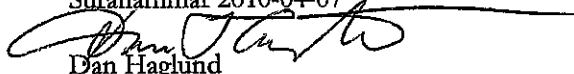
I en proposition föreslår regeringen att en nationell värdegrund för äldreomsorgen skrivs in i Socialtjänstlagen. Den stadgar att den äldre ska kunna leva ett värdigt liv och känna välbefinnande och att värdegrunden ska genomsyra arbetet i äldreomsorgen. Det handlar också om den individuella anpassningen av beslut om insatser och att äldre ska kunna vara delaktiga i planeringen och utöva så stor valfrihet och inflytande som möjligt. Det kommer också att bli möjligt för kommunen att ge kompensation till enskilda om inte kommunen klarat av att fatta ett beslut i tid eller inte kan ge det bistånd som utlovats i kommunen.

Ett värdigt liv kan ha olika betydelser för olika personer men en viktig del i ett värdigt liv måste vara att var och en ska kunna behålla sin identitet och kunna fortsätta vara den person man varit tidigare i livet, vad som gör att människor

upplever välbefinnande och känner meningsfullhet i tillvaron är individuellt.  
Äldreomsorgen bör vara inriktad på att se den enskilda människan och säkerställa  
inflytande och valfrihet.

**Vi föreslår kommunfullmäktige fatta beslut om att införa en lokal  
värdighetsgaranti.**

Surahammar 2010-04-07



Dan Haglund

Kristdemokraterna i Surahammar

## **Prestationsersättning till kommuner för lokala värdighetsgarantier.**

Kristdemokraterna lämnade 2010 en motion om att kommunen skall införa en lokal värdighetsgaranti inom äldreomsorgen.

Den 20110101 infördes nya bestämmelser i socialtjänstlagen. 5 kap 4§ tillfördes "Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund)".

Till 5 kap 5§ tillförs " den äldre personen ska så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges".

Samtidigt gjordes en ändring i 2 kap 10§ i lagen om vissa kommunala befogenheter som innebär att kommunen får lämna ekonomisk kompensation till enskild som inte fått bistånd enligt socialtjänstlagen inom skälig tid eller i enlighet med beslut. Kompensation får även ges om socialnämnden inte fullgjort en garanti som lämnats. 2011-04-07

Socialstyrelsen erbjuder kommunerna att ansöka om prestationsersättning för att införa en lokal värdighetsgaranti.

Syftet med bidraget är att stimulera kommunerna att utforma lokala värdighetsgarantier för att göra tydligt för äldre personer, anhöriga och kommuninvånare vad de kan förvänta sig av äldreomsorgen.

Kommunen kan ansöka om ett fast bidrag på 100 000 kronor för att förbereda införandet av en värdighetsgaranti.

I förberedelserna kan t.ex. ingå att kommunerna:

- Beslutar om vilka delar av verksamheten som skall beröras av en lokal värdighetsgaranti.
- Planera för hur de lokala värdighetsgarantierna skall arbetas fram.
- Planera för eventuella kompetensutvecklingsinsatser för personalen.
- Utveckla system för information till äldre personer som är i behov av vård och omsorg, samt till anhöriga och till kommuninvånare.
- Planera för hur de lokala värdighetsgarantierna skall följas upp på individnivå.

Ansökan om stimulansmedel skall ha kommit in till socialstyrelsen senast den 7 juni.

Socialstyrelsen kommer att publicera en vägledning till kommunerna för de lokala värdighetsgarantierna senast 30 juni 2011.

KURT HARALDSSON